

Suure jõgede poolest on Wene-riik väga rikas. Põhja pool kallawad I. Jää-meresse: 1) Pet-
sora-, 2) Meleni-, 3) Dwina-, 4) Donega-,
5) Obi-, 460 peni-koormat pik, 6) Jenisei-,
410 penik. pik, 7) Leena-, 440 penik. pik,
8) Jaana-, 9) Indigirka- ja 10) Koluma-
jõgi. II. Ida-merde ehet põhja-poolse Baik-
se-mere jäo sisse jooseb: suur Anaduri-jõgi.
III. Kaspi merde lähwad 1) Wolga-, 470
penik. pik 2) Urali-, 300 penik. pik, ja 3) Kuma-
jõgi. IV. Musta-merde kallawad: 1) Doo-
nau-, 2) Dniisteri-, 110 penik. pik, 3) Dni-
peri-, 240 penik. pik, ja 4) Boha-jõgi.
V. Asovi-merde kallawad Donni- ja Kubani-
jõgi. VI. Lääne-merde lähwad 1) Weikseli-
2) Niimeni-, 115 penik. pik, 3) Düuna-, Ria
linna al, 140 penik. pik, 4) Neewa-, Peeterburgi
linna al, 5) Küümeni-, Soome-maal, ja 6) Torn-
eo-jõgi Rootsi raja peal. — Ni-sama rikas kui
jõgede poolest on Wene-riik ka járvede poolest.
Meie nimetame sün I. Elajate-riik: väga
palju kodo-loojuksed, kellest kõige suuremad ja kalli-
mad sugud Podolia, Wolinia ja Ukrani-maalt tule-
wad, mis meie rahwas Sirgase hárjaks kutsub;
ise-áranis sigineb üks väga kena loojuse-sugo
Arhangli kubernemangus, mis Kolmogori meik-
seks nimetakse. Raadi mõisas, Tartu linna ligidal,
ja Keila mõisas, Tallina-maal on nimetud loojuse
sugo leida. Löune pool Wene-maal kasvab mõni
kena hobose-sugo, kellest palju oma käe peal met-
tas siginewad, kus neid linguga püütakse ja kauba-
turule veetakse. Seal leitakse ka eeslid, kamelid,
suured pika-willaga lamba karjad ja kaunist rohkest
peene-willaga vööera-maa lambad; sigu on nihästi
kodo-elajate seltsis, kui metsas. Põhja pool sigi-
neb rohkest kõik sigu lindu, ise-áranis mets-hani ja
partisid. Aga kõige tulusam põhja-maa maja-elajas
on põhja-põder ehet Reñchier, kellest mõnel Łapo- ja
Samojedi-maa mehel tuhat tükki waranduseks on.
Üle nimetatud elajate sugusid elawad sün ja seal
meie riigis: põdrad, hirwed, mets-kitsed ja jánesed,
wiimased igal pool. Kasuka-nahka andva elajatest
leitakse Wene-maal: mustad ja valged karud Jää-
mere ligidal, tömmu-karva karud Poola- ja meie maal,
undid, ilwed, mets-kassid, orawad, nirgid, nugised,
rebased, kellest kõige kallimad nahha poolest: mustad,
sini-hallid ja valged on; kobrad, jõe- ja mere-saar-
mad ja tuhkrud. Peale seda elawad veel ülged,
turgi-weiksed (Büffel), mets-hárjad (Auerochsen)
ja mitu muud mets-ellajad. Jõgedes ja járvedes
sigineb otsata palju kallu. Kasu-saatva putuka-
test nimetame mesilased ja löune psol siidi-üssid.
II. Taime-riik kannab: pöletamise ja iga-sugu